

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΓΕ.Λ. ΕΥΗΝΟΧΩΡΙΟΥ
ΤΑΞΗ Β
ΤΜΗΜΑ Β2
Β ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2016-2017

Η γυναίκα μέσα από τα λογοτεχνικά κείμενα

ΚΕΙΜΕΝΑ

- • ΞΕΝΟΦΩΝ, Οικονομικός, 7,4-22 και 35-43
(Ένα αντρόγυνο στην κλασική Αθήνα)
- • «Του νεκρού αδελφού»
• «Της νύφης που κακοπάθησε»
- • Ελισάβετ Μουτζάν- Μαρτινέγκου «Αυτοβιογραφία»
- • Αλέξ. Παπαδιαμάντης «Πατέρα στο σπίτι» (Άπαντα, Βαλέτας)
- • Κ. Θεοτόκης «Η Τιμή και το Χρήμα»
- • Κ. Δημουλά, Σημείο Άναγνωρίσεως

- ΞΕΝΟΦΩΝ, Οικονομικός, 7,4-22 και 35-43
(Ένα αντρόγυνο στην κλασική Αθήνα)

- **Η θέση της γυναίκας- Καθήκοντα και αρετές:**
- Παντρευόταν μικρή, γύρω στα δεκατέσσερα χρόνια της ζωής της και μέχρι την ηλικία του γάμου της παρέμενε στο πατρικό σπίτι, υπό αυστηρή επιτήρηση.
- Οι δραστηριότητές της περιορίζονταν στον *οίκο*.
- Έπρεπε να ξέρει να φτιάχνει μάλλινα ρούχα και να καθοδηγεί τις δούλες στη σωστή επεξεργασία μαλλιού.
- Όφειλε να παραλαμβάνει τα προϊόντα που κατέφθαναν στον οίκο και τα διαχειριζόταν ανάλογα με το χρόνο κατανάλωσής τους.
- Ήταν υπεύθυνη για την παραγωγή ενδυμάτων.

- Έστελνε κάποιους από τους δούλους σε εξωτερικές εργασίες και επέβλεπε τους δούλους που εργάζονταν μέσα στον οίκο.
- Φρόντιζε για την περιποίηση των άρρωστων δούλων.
- Όφειλε να παρέχει την καλύτερη δυνατή ανατροφή στα παιδιά της.
- Έπρεπε να είναι: πειθαρχημένη, φιλομαθής, εργατική
συνετή, υπεύθυνα, δίκαιη, ευσεβής.

«Του νεκρού αδελφού» «Της νύφης που κακοπάθησε»

- Συναντάμε διάσπαρτα λαογραφικά στοιχεία, σχετικά με τον γάμο, την προίκα, το προξενιό, τους ρόλους των μελών της οικογένειας, τη θέση της γυναίκας.
- Ο γάμος των κοριτσιών ήταν δουλειά των προξενητάδων.
- Την απάντηση στους προξενητάδες έδινε ο πατέρας. Σε περίπτωση μόνιμης απουσίας του αποφάσιζε η μάνα, συμβουλευόμενη τη γνώμη των αγοριών της.
- Η κόρη δεν είχε το δικαίωμα να αρνηθεί.
- Σημαντικό ρόλο στον πετυχημένο γάμο έπαιζε ο θεσμός της προίκας.
- Οι επισκέψεις στο πατρικό της σπίτι ήταν στην δικαιοδοσία του άνδρα της .

Ελισάβετ Μουτζάν- Μαρτινέγκου «Αυτοβιογραφία»

- Το πρώτο αξιόλογο δείγμα γυναικείας γραφής στη νεοελληνική γραμματεία.
- Περιγράφει την κοινωνική καταπίεση των γυναικών στις αρχές του 19^{ου} αιώνα.
- Συνειδητοποιεί πως είναι αποκλεισμένη από κάθε μορφή δημιουργικής ζωής.
- Αγωνιά για την τύχη του πνευματικού της έργου.
- Είναι μια γυναίκα που αντιδρά και αναζητεί την ελευθερία της.

Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη: Πατέρα στο σπίτι

- Η ηρωίδα του κειμένου, τραγική φιγούρα του διηγήματος, είναι μια δυστυχισμένη μάνα. Αποτελεί το πρότυπο της μάνας που εργάζεται όσο πιο σκληρά μπορεί για τα παιδιά της και θυσιάζει κάθε τι στη ζωή της για χάρη τους.
- Ο σύζυγός της είναι τεμπέλης και γκρινιάρης, ενώ αδιαφορεί πλήρως για την οικονομική κατάσταση της οικογένειάς του.
- Οι κακές φήμες και η ζήλια του πατέρα οδηγούν στις συνεχείς συγκρούσεις του ζευγαριού, παρά την αθωότητα της Γιαννούλας.
- Ο πατέρας εγκαταλείπει τα παιδιά του και πηγαίνει να ζήσει με μια παλιά του φιλενάδα.

Κ. Θεοτόκης «Η ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΗΜΑ»

- Η θέση της γυναίκας είναι υποβαθμισμένη.
- Ιδιαίτερα η ανύπαντρη γυναίκα δεν έχει μεγάλα περιθώρια επιλογής.
- Η προίκα θεωρείται απαραίτητο προσόν για να παντρευτεί.
- Η Ρήνη καταρρίπτει τα κοινωνικά δεδομένα της εποχής σχετικά με τη θέση της γυναίκας.

Κ. Δημουλά, Σημείο Άναγνωρίσεως

- Η ποιήτρια συνομιλεί με ένα γυναικείο άγαλμα που στολίζει κάποιο πάρκο.
- Τα χέρια είναι δεμένα πισθάγκωνα. Μοιάζει να θέλει να ελευθερωθεί αλλά δε μπορεί.
- Είναι το τραγικό σύμβολο της γυναικείας μοίρας.
- Η γυναίκα παρουσιάζεται αιχμάλωτη και αλυσοδεμένη ανά τους αιώνες.

Η δική μας συνομιλία μας με το γυναικείο άγαλμα

- Καλημέρα, δύσμοιρη γυναίκα!
- Καλημέρα και σε σένα!
- Μου «τράβηξες» την προσοχή και θα ήθελα να σου κάνω μια ερώτηση.
- Παρακαλώ!
- Γιατί κάθεσαι δεμένη και στεναχωρημένη κάτω από τον καυτό ήλιο;
- Με δέσαν χειροπόδαρα και μ' άφησαν εδώ, μόνο αυτό θυμάμαι. Τι να σου πω;...
- Μήπως υποπτεύεσαι κάτι;
- Ίσως φοβούνται τις δυνατότητές μου, όπως και όλων των γυναικών.

Βιβλιογραφία- Πηγές

Ψηφιακό Σχολείο, <http://dschool.edu.gr/>

Αρχαία Ελλάδα, Ο τόπος και οι άνθρωποι (Ανθολόγιο)
Βιβλίο μαθητή

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γενικού Λυκείου
Α΄ και Β΄ Τεύχος

Νεοελληνική Λογοτεχνία Γ΄ Γενικού Λυκείου

Ευχαριστούμε